

ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಮಿಕ್ಕಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯರನ್ನು ನಾವು ಅನುಕರಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಎಲ್ಲೆಡೆ ನೋಡಬಹುದು.

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಲೋಚನೆ ಇಲ್ಲವೆಂದಲ್ಲ. ಅದು ವಿರಳ. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಅದು ಅಷ್ಟೇನೂ ಶಾಲಾವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯದವರಿಂದಲೇ ಆಗಿದೆ. ಪಂಜಾಬಿನ ಬಡ ವೃದ್ಧ ಕೂಲಿಗಾರನೊಬ್ಬ ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಅಡಿ ನೀರು ನಿಂತಿರುವಾಗ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಸರಾಗವಾಗಿ ತೇಲಿಹೋಗುವ ಸೈಕಲ್‌ನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ತನ್ನ ದಿನನಿತ್ಯದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿದುದನ್ನು ದೂರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಅನೇಕ ಕೃಷಿ ಉಪಯೋಗಿ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ರೈತರು ತಾವೇ ತಯಾರಿಸಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿ, ಕೃಷಿ ಕೂಲಿ ಯಾಳುಗಳ ಅಭಾವವನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವರು. ಇದನ್ನು ನೋಡಲು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಹೋಗಬೇಕಾಯಿತು! ಇಂತಹ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು, ಪರಿಷ್ಕಾರಗಳು ನಮ್ಮ ಇಹಜೀವನವನ್ನು ಸಹನೀಯವಾಗಿ ಮಾಡಿವೆ. ಇವು ಅಲ್ಲೊಮ್ಮೆ ಆಗೊಮ್ಮೆ ಆಗುವ ಬದಲು ದೇಶದಾದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿಯೂ ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಆಗಲೆಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು, ಸಂಶೋಧನಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹು ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಶಾಲಾಶಿಕ್ಷಣ ಉಪಯೋಗವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಲೋಚನಾಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಪಂಡಿತ್ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ನ್ಯಾಷನಲ್ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದಾಗ, ಬ್ರಿಟಿಷರು ನಮ್ಮನ್ನು ಆಳುತ್ತಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೊಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಭಾರತೀಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕತೆಯ ಧ್ವಜವನ್ನು ಮೇಲೇರಿಸಿದ ಮೇಧಾವಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರಾದ ಸರ್ ಸಿ.ವಿ. ರಾಮನ್ ಅವರು ಕೆಲವು ಲೆನ್ಸ್‌ಗಳಿರುವ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯನ್ನು ನೆಹರೂ ಅವರ ಮುಂದೆ ಹಿಡಿದು, 'ನೋಡಿ, ಇದೇ ನನ್ನ ಲ್ಯಾಬೋರೇಟರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿದರಂತೆ. ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಆವಿಷ್ಕಾರಗಳು ಜನ್ಮ ತಾಳುವುದು ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಿಂದ, ಬೃಹತ್ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳಿಂದಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರ ಮಾರ್ಮಿಕ ಸಂದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವಾಗ, 'ಕೇವಲ ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹವೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿದ್ದರೆ, ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರಗಳೇ ಮಹಾಮುನಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು. ವಿಶ್ವಕೋಶಗಳೇ ಮಹಾಯುಷಿಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದವು' ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರ ಪಾತ್ರ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಂಬ ನದಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಪೋಷಕರೆಂಬ ಎರಡು ದಡಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಹರಿಯುವುದು. ದಡಗಳು ದುರ್ಬಲವಾದರೆ ನದಿಯ ಪಾತ್ರ ಕೆಡುವುದು, ನೀರು ಹಾಳಾಗುವುದು. ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರೇ ಮೂಲಸ್ತಂಭ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವವರು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ತಂದೆತಾಯಿಗಳು ಅಥವಾ

ಪೋಷಕರು. ಪಾಠ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ; ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲನೆ ಪೋಷಣೆಗೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನೂ ಮಾಡುವುದರೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಗಿಯಿತೆಂದು ಪೋಷಕರು ಭಾವಿಸಲಾಗದು. ಮಕ್ಕಳು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಾವು ಹೇಳುವ ಮಾತಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವು ಮಾಡುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವರು. ಶಿಕ್ಷಕರ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಆದರ್ಶ ಅವರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದು. ಪೋಷಕರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ದೂರುವಾಗ ಅವರು 'ತಮ್ಮ' ಮಕ್ಕಳೆಂಬುದನ್ನು ನೆನಪಿಡಬೇಕು. 'ಮಕ್ಕಳು ಆಗಲೇ ೯ ಭಾಗ ನಿಮ್ಮಂತೆ ಇರುವರು, ಮಿಕ್ಕ ಒಂದು ಭಾಗವೂ ನಿಮ್ಮಂತೆಯೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುವಿರಾ?' ಎಂದು ಅನುವಂಶಿಕತೆಯ (ಜೆನೆಟಿಕ್ಸ್) ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳೊಬ್ಬರು ಉದ್ಗರಿಸಿದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ತಂದೆತಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುವಂತೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನೂ ನೆನೆಯುವರು. ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಶಾಲಾ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಬೆರೆಯುವರು. ಪೋಷಕರು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಬೀರಿರುವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅವರು ಬದಲಾಯಿಸಲಾರರು. ನೈತಿಕತೆ, ಶೀಲ ತಂದೆತಾಯಿಗಳಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬರುವುದು. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆ, ಆಸಕ್ತಿ, ಶಿಸ್ತು ಮುಂತಾದವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂದ ಬರುವವು. ಇವೆಲ್ಲ ಎಳೆಯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗುವುದರಿಂದ ಬಲವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವವು.

ನಮಗಿಂದು ಬೇಕಾದುದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ದೃಷ್ಟಿ, ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತಿಗಳಾಗಿ ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಕರಾಗುವುದು, ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದುದು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೇಲೆ ಗೌರವ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆ. ಇವನ್ನು ರೂಢಿಸುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ದೃಢವಾಗಿ ವಿಕಾಸವಾಗುವುದು, ನಮ್ಮ ಶೀಲ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದು. "ಭರತಖಂಡದ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವೊಂದೇ ಪರಿಹಾರ... ಯಾವ ವಿದ್ಯೆ ಅನುದಿನ ಜೀವನದ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಸಾಧಾರಣ ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾರದೋ, ಯಾರಲ್ಲಿ ಶೀಲಶಕ್ತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲಾರದೋ, ಯಾರಿಗೆ ಸಿಂಹಸದೃಶ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಲಾರದೋ, ಅಂತಹ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆಯೆ? ಯಾವ ವಿದ್ಯಾವ್ಯಾಸಂಗದಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಶೀಲ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದೋ, ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುವುದೋ, ಬುದ್ಧಿ ವಿಶಾಲವಾಗುವುದೋ, ಯಾವುದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಸ್ವತಃ ತನ್ನ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲಬಲ್ಲನೋ, ಅಂತಹ ವಿದ್ಯೆ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು" ಎಂದು ಭರತಖಂಡದ ಪುನರುತ್ಥಾನಕ್ಕಾಗಿ ಜನ್ಮತಾಳಿದ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಇರಬೇಕಾದ ಗುರಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರುವರು. ಸತ್ಯಾನ್ವೇಷಣೆ ಧೀರರ ಕೆಲಸ; ಇತರರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲಾರರು. ಅವರ ತ್ಯಾಗ ಮತ್ತು ಪರಿಶ್ರಮದ ಫಲವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ನಾವು ಅವರ ಅನ್ವೇಷಣೆಯ ಫಲವನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆಯುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಋಣವನ್ನು ತೀರಿಸಬೇಕು.

ಸ್ವಾಮಿ ಅಖಂಡಾನಂದರ ಸ್ವತಿಸಂಚಯ

ಬಂಗಾಳಿ ಮೂಲ: ಸ್ವಾಮಿ ನಿರಾಮಯಾನಂದ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ: ಕುಮಾರಿ ಪಿ.ಉಷಾ

ಭಾಗ ೧೭

೨೮ ಜನವರಿ, ೧೯೩೭: ಸ್ವಾಮಿ ಅಖಂಡಾನಂದರು 'ಸ್ವೈತಿಕಥೆ' ಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸೇವಕನಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: "೧೮೯೭ ರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಾಲ ರಿಲೀಫ್ (ಬರ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯ) ನಡೆಯಿತು. ಆಗ ೧೪ ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ರಸ್ತೆಯ ಬದಿಯಲ್ಲೇ ಆಶ್ರಮವಿತ್ತು; ಅನಂತರ ೧೯೧೨ ರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ (ಸಾರಗಾಢಿಯಲ್ಲಿ) ೫೦ ಬಿಘಾ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಈ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲಾಯಿತು."

ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯೊಬ್ಬ ನಡೆಯುವಾಗ ಎಡವಿದ್ದರಿಂದ ಕಾಲಿಗೆ ಏಟಾಗಿತ್ತು. ಬಾಬಾ ಅವನ ಮೇಲೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನೇನೂ ತೋರಿಸದೆ, "ರಸ್ತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ನಡೆ. ಮೊದಲು ನಿನ್ನ ತಪ್ಪನ್ನೇ ನೋಡಿಕೋ" ಎಂದರು.

ಒಬ್ಬಳು ಭಕ್ತೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಬಾಬಾ ಹೀಗೆ ಬರೆಯಲು ಹೇಳಿದರು: "ನೀನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದೀಯೆಂದು ತಿಳಿದು ನನಗೆ ತುಂಬ ದುಃಖವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಯಾವಾಗಲೂ 'ನಾನು ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತೇನೆ; ಈಗ ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದೇನೆ' ಎಂದೇ ಭಾವಿಸು. 'ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲ' ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡರೆ ಹಾವಿನ ವಿಷವೂ ಇಳಿದುಹೋಗುವುದು ಎಂದು ತಾಕೂರರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು."

ಸಂಜೆ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಭಕ್ತರು ಕಾಶೀಪುರದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಬಯಸಿದರು. ತುಂಬ ಹೊತ್ತು ಮಾನವಾಗಿದ್ದ ನಂತರ ಬಾಬಾ ಹೇಳಿದರು:

"ಕಾಶೀಪುರದಲ್ಲಿ ತಾಕೂರರಿಗೆ ಒಂದು vision (ದರ್ಶನ) ಉಂಟಾಯಿತು. ಚಿಕ್ಕ ಬಾಲಕನೊಬ್ಬ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರವನ್ನು ವಿತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಮೊದಮೊದಲಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೊಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಗೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕರೆದುಕರೆದು ಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿದ." ಬೇರೆ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳದೆ, ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನ ನಂತರ ಹೇಳಿದರು: "ನೀವು ತಣ್ಣನೆಯ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತರೆ ನನ್ನ ಮೈ ಉರಿಯುತ್ತದೆ. ಯಾರ ಕಾಲಿಗಾದರೂ ಮುಳ್ಳು ಚುಚ್ಚಿದರೆ ಅದು ನನ್ನ ಶರೀರಕ್ಕೆ ತಗಲುತ್ತದೆ. ಈಚೆಗೆ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನನಗೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ."

ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಆ ಗಂಭೀರಭಾವ ಕಳೆದು ಹೋಯಿತು. ಬಾಬಾ ಹೇಳಿದರು: "ನಾವು ಎಷ್ಟೊಂದು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು 'ಮಹಾರಾಜ್' ಆದವು! ಆದರೆ ಈಗ ಎರಡು ದಿನಗಳ ಹುಡುಗನೂ 'ಮಹಾರಾಜ್', ೫೦ ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನ ಸಾಧುವೂ 'ಮಹಾರಾಜ್'!"

ಇನ್ನು ಹೇಗೆ ಕರೆಯಬಹುದು ಹೇಳು?" ಆಗ ಒಬ್ಬರೆಂದರು 'ಯುವರಾಜ್' ಅಂತ. ಆಗ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರೆಲ್ಲರೂ ನಗತೊಡಗಿದರು.

ಆಗ ಬಾಬಾ ಹೇಳಿದರು, "ಇಲ್ಲ ಪರಸ್ಪರ 'ದಾದಾ' (ಅಣ್ಣ) ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು. ಭ್ರಾತೃಭಾವ ಅರಳಬೇಕು. 'ಮಹಾರಾಜ್' ಎಂಬ ಪದ ಬಹಳ ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧ ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

"ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮುಂಡನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ತಲೆಗೂದಲು, ಗಡ್ಡ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತೆಗೆಯಬೇಕು. ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಯೂ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡಿದರೆ, ಅವರಿಬ್ಬರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು? ಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿ ತಲೆಗೂದಲು, ಗಡ್ಡ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪಶ್ಚಿಮ (ಭಾರತ) ದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ನಿಂದಿಸುತ್ತಾರೆ.

"ಈ ವಿಷಯ ಹೇಳಿದಾಗ ಅನೇಕರು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, 'ನಿಮ್ಮ ತಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೂದಲೇಕೆ?' ಅಂತ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿದೆ. ನನ್ನ ಹಣೆಯ ಮೇಲೆ ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಗಾಯದ ಕಲೆಯಿದೆ, ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನ ತುಂಟತನದ ಚಿಹ್ನೆ. ಹೊಸ್ತಿಲಿಗೆ ಹಣೆ ತಗಲಿ ಗಾಯವಾಗಿತ್ತು. ನಾವು ಇಬ್ಬರು, ಮೂವರು ಬೇರೊಬ್ಬನನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಅವನಿಗದು ತಿಳಿದು, ನಮ್ಮನ್ನು ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ. ಅವನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಓಡುವಾಗ ಬಿದ್ದುಬಿಟ್ಟಿದೆ.

"ಆದರೂ ಟಿಬೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹರಿತವಾದ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಲಗಿನಿಂದ ಕ್ಷೀರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ನನ್ನ ಬೋಳುತಲೆ ಧಳಧಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನಿವೇದಿತಾ ಮೊದಲ ಬಾರಿ ಬೋಳುತಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿ ಕಿರುಚಿದಳು- 'Horrible! Convict!' ಎಂದು. ಅವರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೈಲಿನಲ್ಲಿ ಕೈದಿಗಳ ತಲೆ ಬೋಳಿಸುತ್ತಾರಂತೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ನಿಯಮವನ್ನು ಮಾಡಿದರು, ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಟೋಪಿ ಅಥವಾ ಪಗಡಿಯನ್ನು ಧರಿಸಿಯೇ ಹೊರಗೆ ಓಡಾಡಬೇಕು ಎಂದು.

"Barkenhead ಎಂಬುದೊಂದು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೇನಾನಾಕೆ. ೧೮೫೨ರಲ್ಲಿ ಸಮುದ್ರದ ಆಳದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ್ದ ಬಂಡೆಗೆ ಹೊಡೆದು ಮುಳುಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆಗ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಆದೇಶದಂತೆ ಸೇನೆ ಹಾಗೂ ನಾವಿಕ ವರ್ಗದವರು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು, ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ಹಾಡುತ್ತ ಮುಳುಗಿದರು. ಮಹಿಳೆಯರು ಹಾಗೂ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ದೋಣಿಗಳಲ್ಲಿ ದಡ ಸೇರಿಸಲಾಯಿತು." ಹಡಗು ಮುಳುಗಿದ ಕತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸಿದ ಬಾಬಾ, "ಎಂಥ ಡಿಸಿಪ್ಲಿನ್!" ಎಂದರು.

ಜರ್ಮನಿಯ ರಾಜ ಕೈಸರ್‌ನ ಬಾಲ್ಯದ ಕಥೆಯನ್ನು ಬಾಬಾ ಹೇಳಿದರು. "ಕೈಸರ್ ಬಾಲಕನಾಗಿದ್ದಾಗ ನೀರಿಗೆ ಹೆದರುತ್ತಿದ್ದ.

ಸ್ನಾನ ಮಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದ. ಆತನ ತಂದೆ ಏನು ಮಾಡುವುದೆಂದು ಆಲೋಚಿಸಿದ. 'Guard of honour' ನಿಲ್ಲಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಅಂದಿನಿಂದ ಅವನಿಗೆ ಪ್ರತಿದಿನ ನೀರು ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಉತ್ಸಾಹ.

“ಆತ್ಮ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆಯಾದರೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಗುವಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತಗೊಳಿಸಿ ಬೇಕಾದಂತೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.” ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ಬಾಬಾ ಬಹಳ ಅಸ್ವಸ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ‘ದೇಹಾರೋಗ್ಯ ಹೇಗಿದೆ?’ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, “ದೇಹಾರೋಗ್ಯವೇ? ‘ಶರೀರಮಾದ್ಯಂ ಖಲು ಧರ್ಮಸಾಧನಮ್’” ಎಂದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ನಂತರ, “‘ಧರ್ಮಾರ್ಥಕಾಮಮೋಕ್ಷಾಣಾಂ ಆರೋಗ್ಯಂ ಮೂಲಮುತ್ತಮಮ್’ ಆದರೂ ಇನ್ನೊಂದಿದೆ, ಗೊತ್ತೇ? ಎಳೆಯ ಎಲುಬು, ಹಾಗೂ ಬಲಿತ ಎಲುಬು ಅಂತ. ಮೂರ್ತಿ ಆಗುವ ತನಕ ಅಚ್ಚು ಇರಬೇಕು. ಏನೆನ್ನುತ್ತಿ?” ಎಂದರು.

೨೫ ಜನವರಿ, ೧೯೩೭: ಮಾರನೆಯ ದಿನ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಾಬಾ ಅವರ ದೇಹ ತುಂಬ ದುರ್ಬಲವಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ಗಂಭೀರಭಾವದಿಂದ ಕುಳಿತಿದ್ದರು. ಕುಶಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಹೇಳಿದರು, “ಕಣ್ಣು ಹೊರಳಿಸಿದರೂ ಸಾಕು. ಏನು ಹೇಳುತ್ತೀಯಾ? ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವುದಾದರೂ ಏನು? ಮಾ ತಾರಾ, ಶಿವಸುಂದರಿ !”

೩೦ ಜನವರಿ, ೧೯೩೭: ಸಂಜೆ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಭಕ್ತ ಸೇವಕರು ಬಾಬಾ ಬಳಿಯೇ ಇದ್ದರು. ಬಾಬಾ ಹೇಳಿದರು: “ಯಾವಾಗಲೂ ಗುರು ನೀಡಿದ ಮಂತ್ರವನ್ನು ಜಪಿಸಬೇಕು. ‘ಶಯನೇ ಪ್ರಣಾಮ ಜ್ಞಾನ್, ನಿದ್ರಾಯ್ ಕೊರೋ ಮಾರ್ಕೇ ಧ್ಯಾನ್’ (ಮಲಗಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಣಾಮ ಎಂದೂ, ನಿದ್ರಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಜಗನ್ಮಾತೆಯ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದೂ ಭಾವಿಸು) - ಈ ಭಾವನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ!”

“ಹೃಷೀಕೇಶದ ಕಡೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯನ್ನು ಯಾರೋ ಕೇಳಿದರು, ನೀವು ‘ಗಿರಿ’ಯೆ, ಅಥವಾ ‘ಪುರಿ’ಯೆ? (ಸಂನ್ಯಾಸ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಯಾವುದು ಎಂದು.) ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಾಮೀಜಿ, ‘ಕೆಚುರಿ’ (ಪೂರಿಯಂಥ ತಿಂಡಿ) ಎಂದರು. ದಶನಾಮಿ (ಸಂಪ್ರದಾಯ)ಯವರಿಗೆ - ಗಿರಿ, ವನ ಪರ್ವತ, ಸಾಗರ, ಆಶ್ರಮ ಎಂದೆಲ್ಲ ಇವೆ.” ಕುರ್ಚಿಯಿಂದ ಎಳುತ್ತ ಬಾಬಾ, “ಕೈ ನಡುಗುತ್ತಿದೆ, ಕಾಲು ಆದರುತ್ತಿದೆ” ಎಂದರು.

೩೦ ಜನವರಿ, ೧೯೩೭: ‘ಸ್ಮೃತಿಹೆಣ್ಣು’ಯನ್ನು ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಸೇವಕನಿಗೆ ಬಾಬಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: “ಸಂಜೆಯ ವೇಳೆ ಧೈನಂದಿನ ಜಪ, ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣವೇ ಬಂದು ಬಿಡು. ನನ್ನ ಭಾವನೆಗಳು, ‘ಸ್ಮೃತಿಹೆಣ್ಣು’ ನಿನ್ನ ಮೂಲಕ ಬರೆಯಲ್ಪಡುತ್ತಿದೆ; ಇದೇನು ಧ್ಯಾನ, ಜಪಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆಯೇ? ಇದೂ ರಾಕೂರರ ಕೆಲಸವೇ.” ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: “ಜಾಮ್‌ನಗರದಲ್ಲಿ ಸೇವಾ ವ್ರತದಸೂಚನೆ, ಖೇತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿಕಾಸ, ಮುರ್ಷಿದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿ.”

ಬಾಬಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: “ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲೂ ನನಗೆ ಶಾಂತಿಯಿಲ್ಲ, ಸೌಖ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂದು ಕನಸಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡಿದ್ದೇನು? ಮಯ್ಯಾ (ಆಶ್ರಮದ

ಒಬ್ಬ ಅನಾಥ ಶಿಶು) ಈ ಮರದ ಏಣಿಯನ್ನೇರಿ ಬಾವಿಯಲ್ಲಿ ಇಣುಕಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವನನ್ನು ಮಂಚದ ಕೆಳಗೆ ಮಲಗಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಎಂದಾದರೂ ಮುಳುಗಿಬಿಟ್ಟರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಯಾರು ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ, ಹೇಳು? ಯಾರಿಗಾದರೂ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಇದೆಯೇನು?”

* * *

ಬಾಬಾ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ: “ಬೇಲೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಒಂದು ದಿನ ಅಲೆಮಾರಿ ದಿನಗಳ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ನಡುವಡುವೆ ನಾನು ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದ್ದ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೆನಪಿಸುತ್ತಿದ್ದೆ. ಆಗ ಅವರು ನನಗೆ, ‘ಅನವಶ್ಯಕ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀ. ಮೌನವಾಗಿ ಕುಳಿತು ಧ್ಯಾನ ಮಾಡು’ ಎಂದರು. ನಾನು ಹಾಗೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗೆ ಸಮಾಧಾನವಿಲ್ಲ. ಆಗ ಹಿಮಾಲಯದ ಒಂದು ಕಥೆಯ ನಡುವೆ ‘ಮಹಾಶೋಲ್’ ಮೀನಿನ ವಿಚಾರ ಬಂತು. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದರು, ‘ಏನಪ್ಪ, ಆ ಮೀನು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು, ಹೇಳು?’ ಆಗ ನಾನು ಎಷ್ಟೊಂದು ಧ್ಯಾನಮಗ್ನನಾಗಿದ್ದೆನೆಂದರೆ, ಕಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡೇ ಎರಡು ಕೈಗಳಿಂದ ‘ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದು’ ಎಂದು ಸನ್ನೆಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿದೆ. ನಾನು ಮತ್ತೆ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನನಾದೆ. ಆಗ ಎಲ್ಲರೂ ನಕ್ಕರು.”

೧ ಫೆಬ್ರವರಿ, ೧೯೩೭: ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಲು ಹೋದಾಗ ಬಾಬಾ ಹೇಳಿದರು: “ನನ್ನ ದೇಹ ಬಹಳ ದುರ್ಬಲವಾಗಿದೆ. ಹೊರಟೆ ಪ್ರಭು, ಹೊರಟೆ.” ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಾದ ಮೇಲೆ ಭಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಅನ್ನಪೂರ್ಣಾ(ಅಮೆರಿಕದ ಇಬ್ಬರು ಮಹಿಳೆಯರು) ಇವರಿಗೆ ಎರಡು ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದು, ಅವರ ಕೊಲಂಬೊ ವಿಳಾಸಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಹೇಳಿದರು. ಫೆಬ್ರವರಿ ೮ರಂದು ಅವರು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅಮೆರಿಕಾಗೆ ಹೋಗುವ ಹಡಗನ್ನು ಏರಲಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಆ ಪತ್ರ.

೨ ಫೆಬ್ರವರಿ, ೧೯೩೭: ಇಂದು ಮಂಗಳವಾರ. ಈ ದಿನ ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಜಯಂತಿಯು ಉತ್ಸವ. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬಾಬಾಗೆ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡಿದಾಗ ಅವರು, “ಜೈ ಗುರು, ಜೈ ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ” ಎಂದರು. ಅತ್ತ ಪೂಜೆ, ಉತ್ಸವಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಇತ್ತ ಸುಮಾರು ಹನ್ನೆರಡು, ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬಹುರಾಂಪುರದ ಭಕ್ತಿಯೊಬ್ಬಳು ಅನೇಕ ಹೂಗಳನ್ನು ತಂದು, ಅವುಗಳಿಂದ ಬಾಬಾ ಅವರ ಪಾದಗಳಿಗೆ ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿ ನೀಡಲು ಮುಂದಾದಳು. ಬಾಬಾ ಮೊದಲು ಅವಳನ್ನು ತಡೆಯುತ್ತ, “ಅರೆ, ಹೂಗಳನ್ನು ರಾಕೂರರಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸು!” ಎಂದರು. ಭಕ್ತಿ ದೃಢವಾಗಿ, ಆದರೂ ಮೃದುವಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು: “ನೀವೇ ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ರಾಕೂರರು.” ಹೀಗೆಂದ ಕೂಡಲೇ ಬಾಬಾ ಅವರ ಭಾವದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಬದಲಾವಣೆಯುಂಟಾಯಿತು. ಪುಷ್ಪಾಂಜಲಿಯ ಹೂವನ್ನೆಲ್ಲ ಅವರು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ, ತುಸು ಆವೇಶಭರಿತರಾಗಿ, “ಧ್ಯಾಂಕ್ಯೂ, ಧ್ಯಾಂಕ್ ಯೂ” ಎಂದರು. ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಸೇವಕರಿಬ್ಬರು ತಮ್ಮತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡರು, ‘ಇದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲ, ಇವು ರಾಕೂರರ ಮಾತುಗಳು, ‘ವಚನವೇದ’ದಲ್ಲಿ ಹೀಗೇ ಇದೆ. ರಾಕೂರರ ನಿಜ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು

ವಿವೇಕಪ್ರಭ